

Baltijos šalių ekonomikos apžvalga

Martins Abolins

Ekonomistas

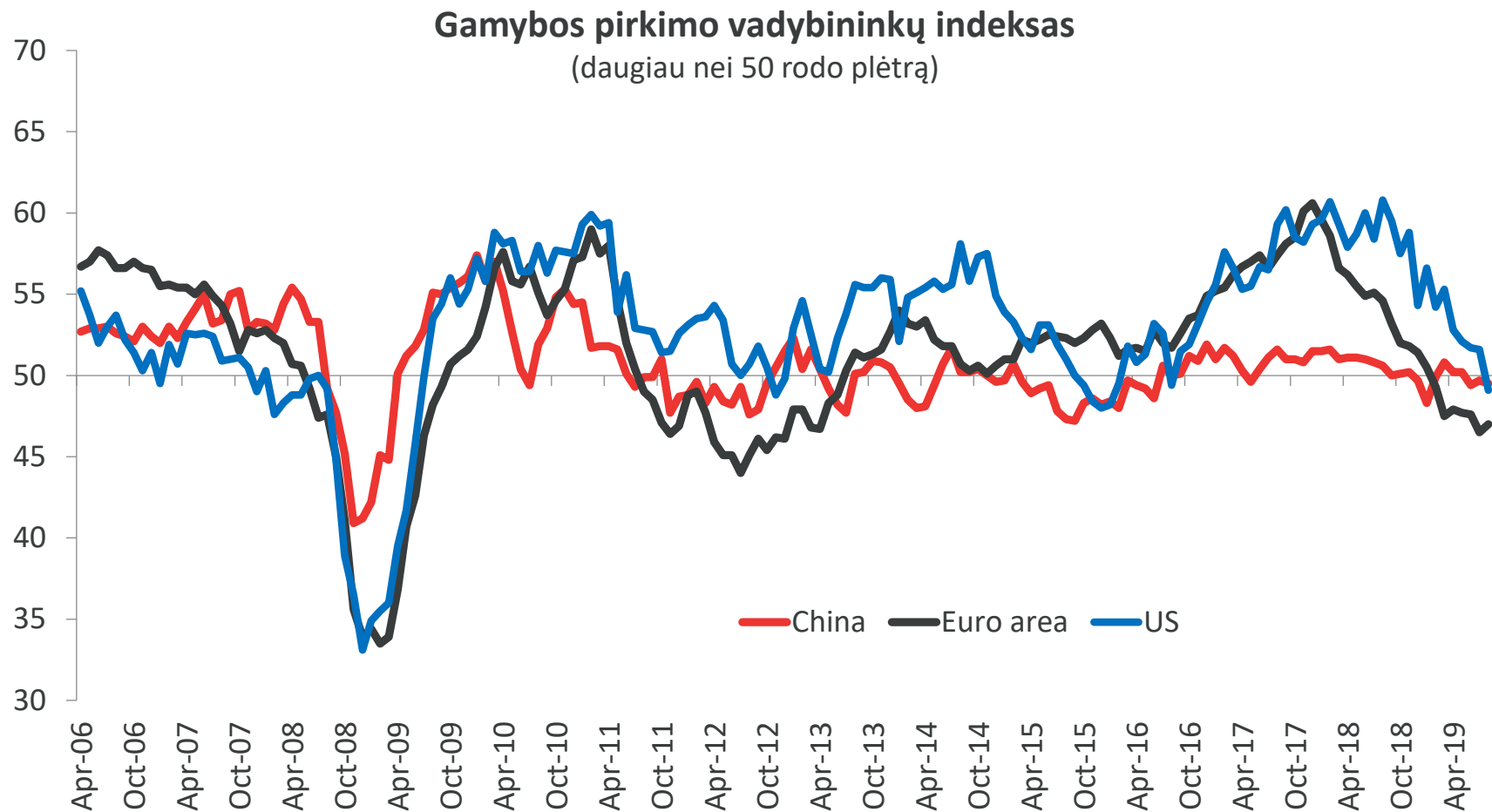
Rugsėjis 2019

**More
opportunities**

**=
Citadele**

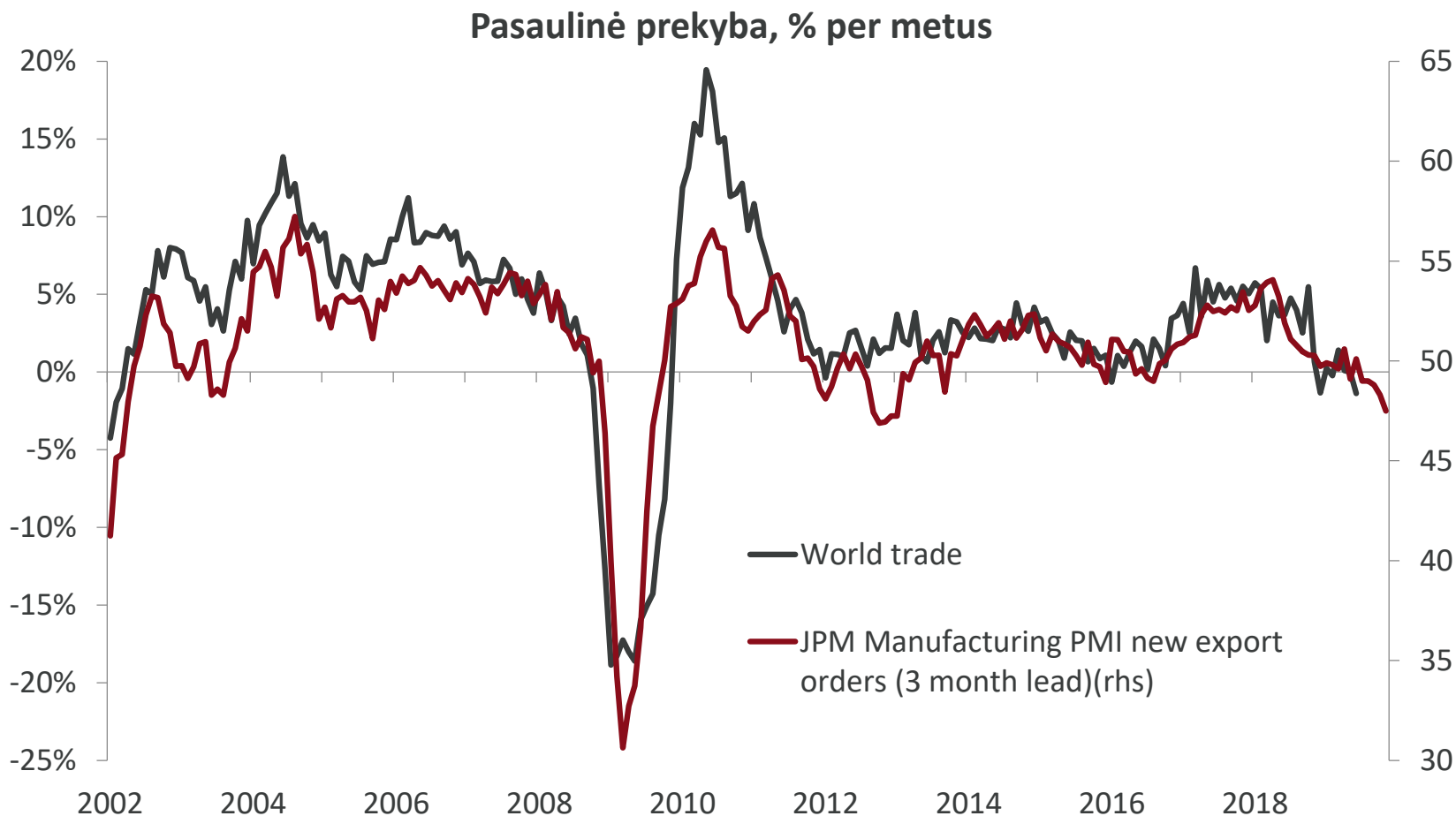
Pasaulio ekonomika

Gamyba visame pasaulyje ir toliau lėtėja bei artėja link recesijos

Pasaulio ekonomika

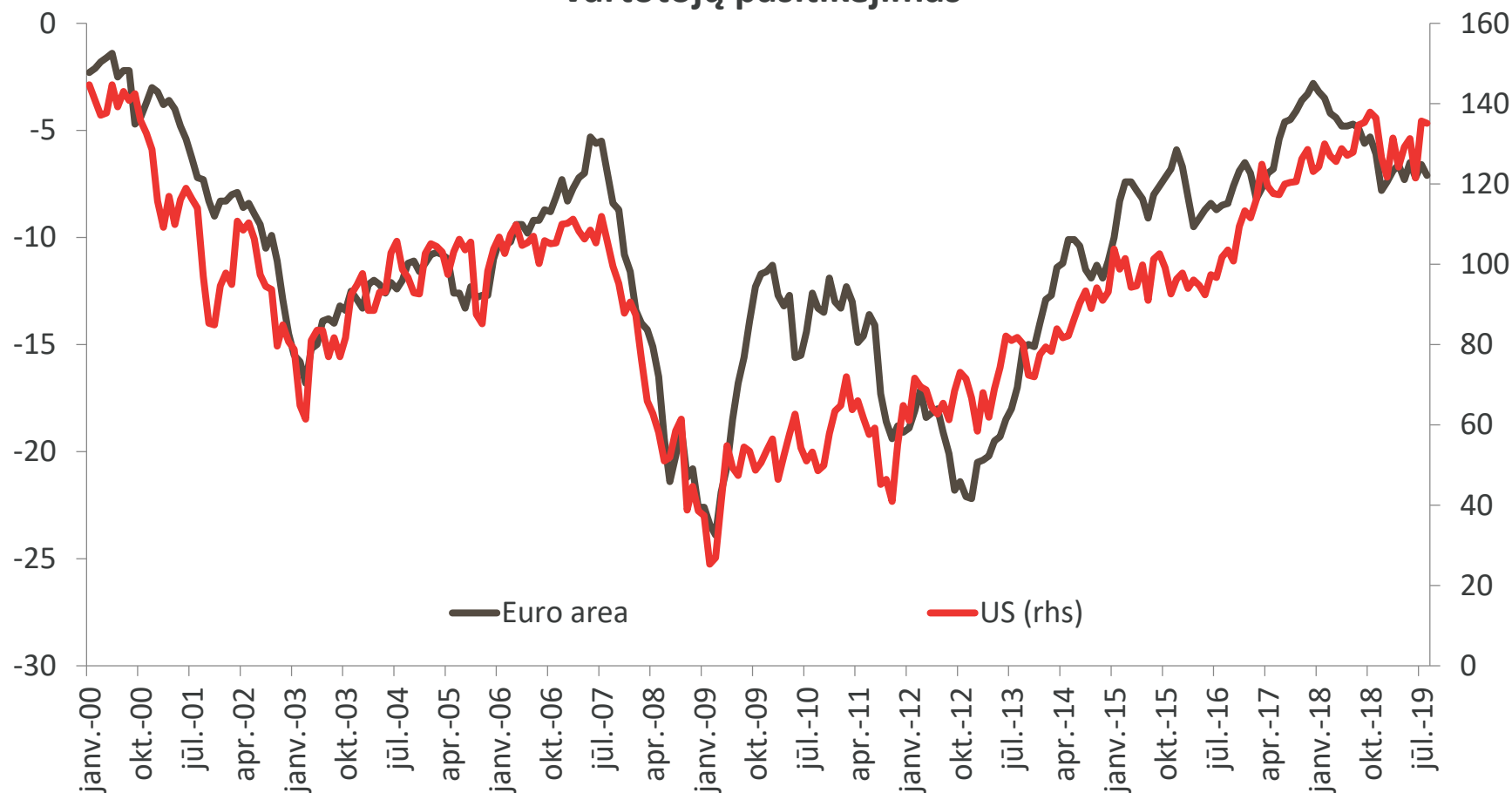
Dėl politinio neaiškumo ir prekybos karų lėtėja tarptautinė prekyba

Pasaulio ekonomika

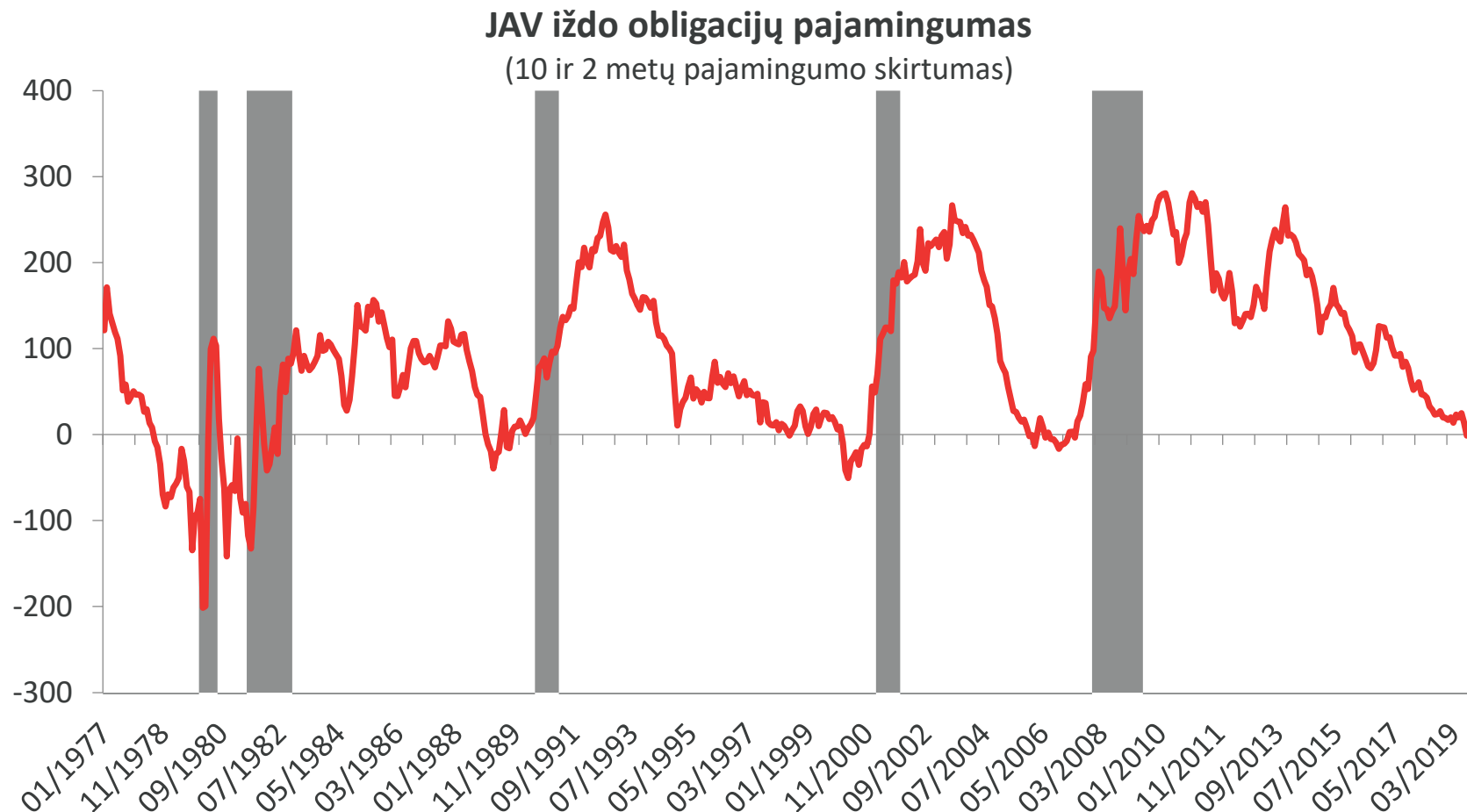
Nepaisant gamybos sulėtėjimo, vartojimo ir darbo rinkos išlieka stiprios

Vartotojų pasitikėjimas

Pasaulio ekonomika

JAV obligacijų rinka rodo didėjančią recesijos tikimybę

Šaltinis: Bloomberg

Tamsesnės zonos rodo recesijos laikotarpius JAV

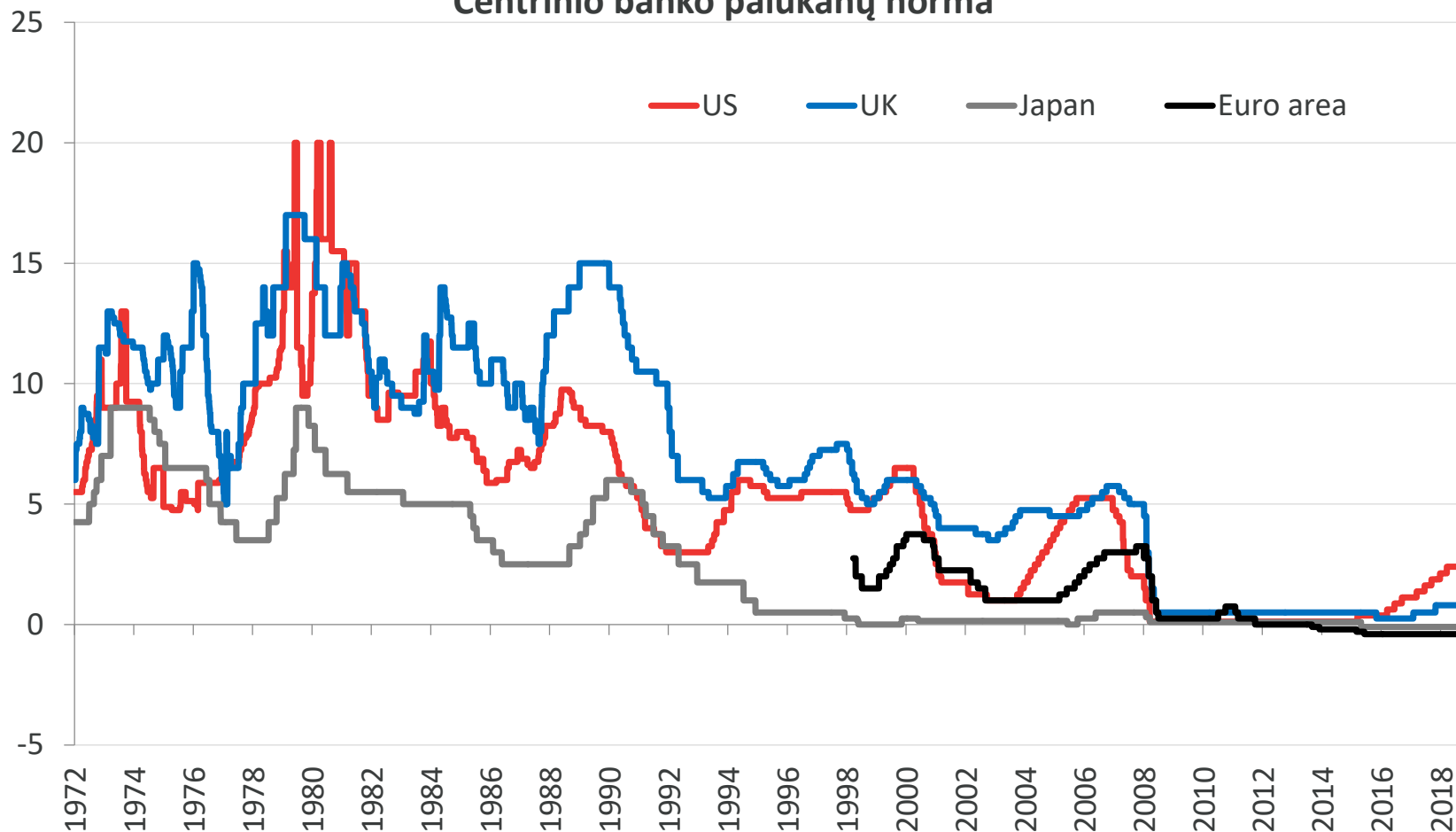
More
opportunities

=
Citadele

Pasaulio ekonomika

Tikėtina, kad palūkanų normos pirmaujančiose ekonomikose ilgesnį laiką išliks itin žemos

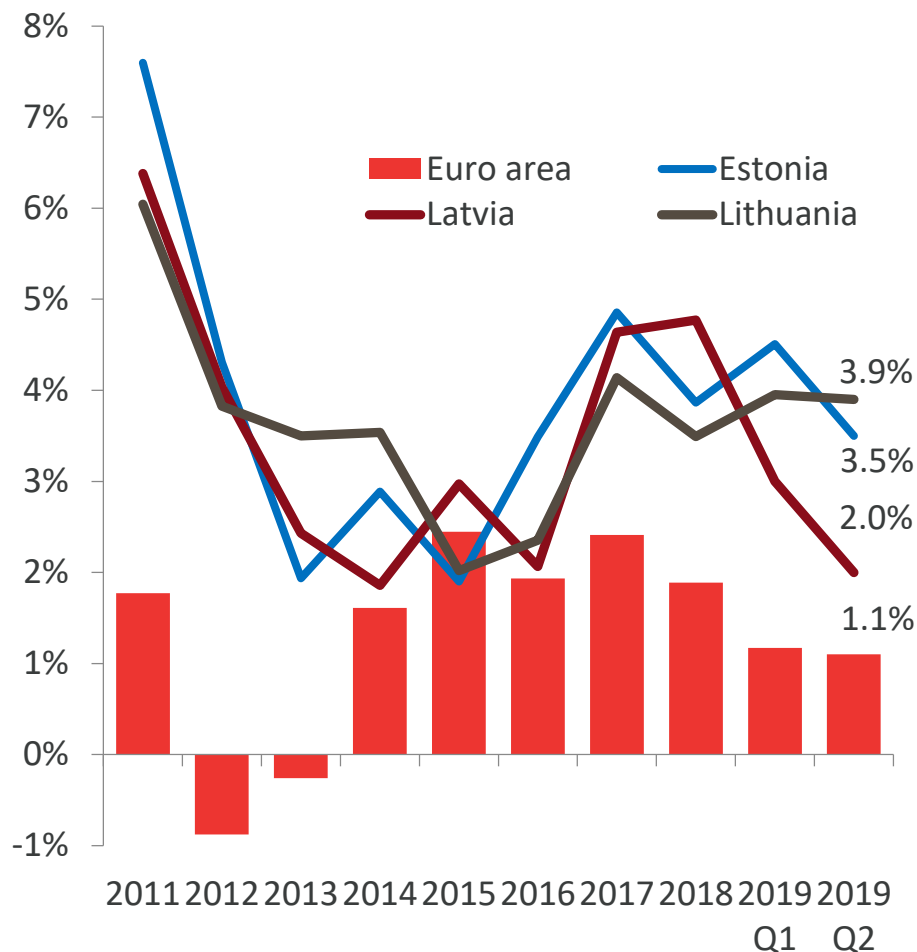
Centrinio banko palūkanų norma

Baltijos šalys

Latvijoje augimas smarkiai sulėtėjo, tačiau Lietuvoje ir Estijoje išlieka stiprus

Realusis BVP, % metinis pokytis

BVP, 2019 m. II ketv. Pokytis per metus, %

Estija

- IT ir komunikacijų paslaugos + 29,3 %
- Prekyba ir transportas + 6,0 %
- Gamyba + 4,4 %
- Finansinės paslaugos ir nekilnojamasis turtas + 0,5 %
- Statyba – 1,3 %

Latvija

- Specialistų paslaugos + 9,7 %
- Finansinės paslaugos ir nekilnojamasis turtas + 1,9 %
- Prekyba ir transportas + 1,4 %
- Statyba + 1,0 %
- Gamyba + 0,4 %

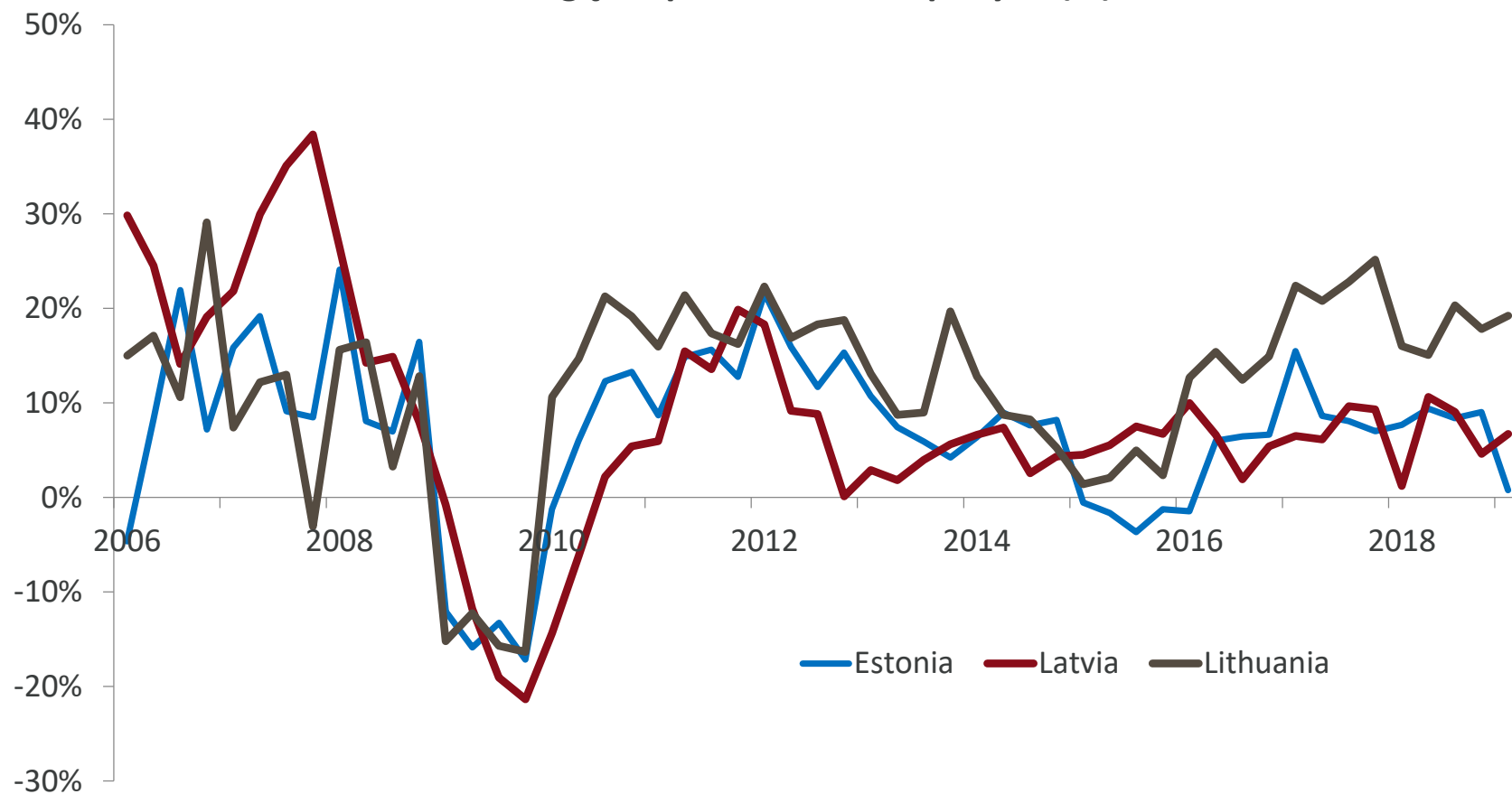
Lietuva

- Statyba + 9,0 %
- Prekyba ir transportas + 6,0 %
- Gamyba + 4,1 %
- IT ir komunikacijų paslaugos + 3,2 %
- Finansinės paslaugos ir nekilnojamasis turtas + 0,1 %

Paslaugos

Nors yra keletas išimčių, paslaugų sektorius Baltijos šalyse ir toliau stipriai auga

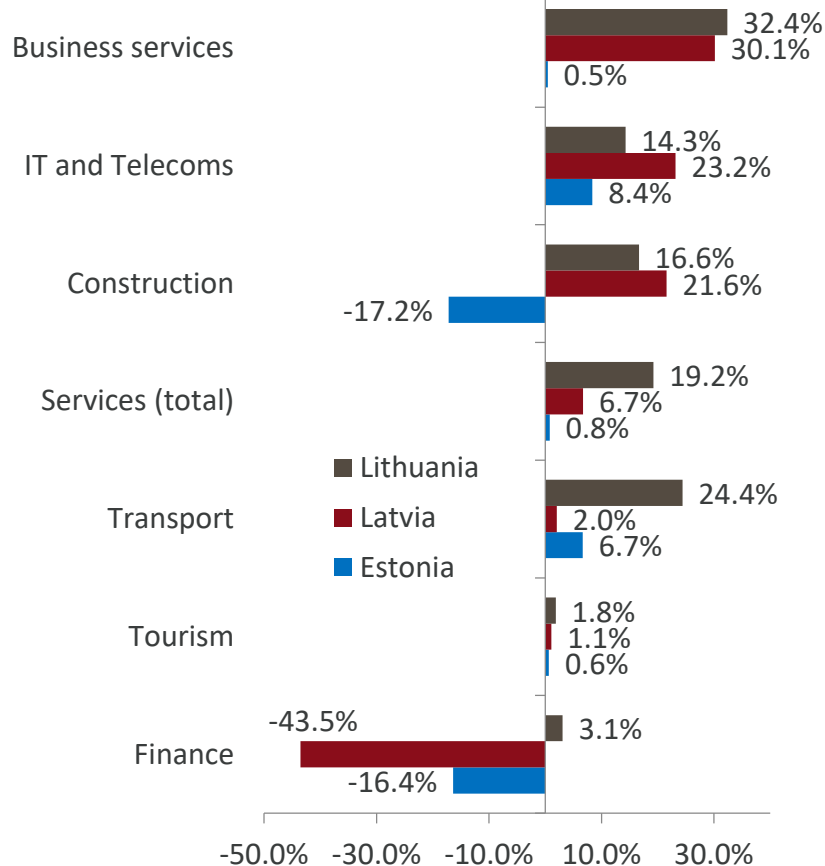
Paslaugų eksportas, metinis pokytis (%)

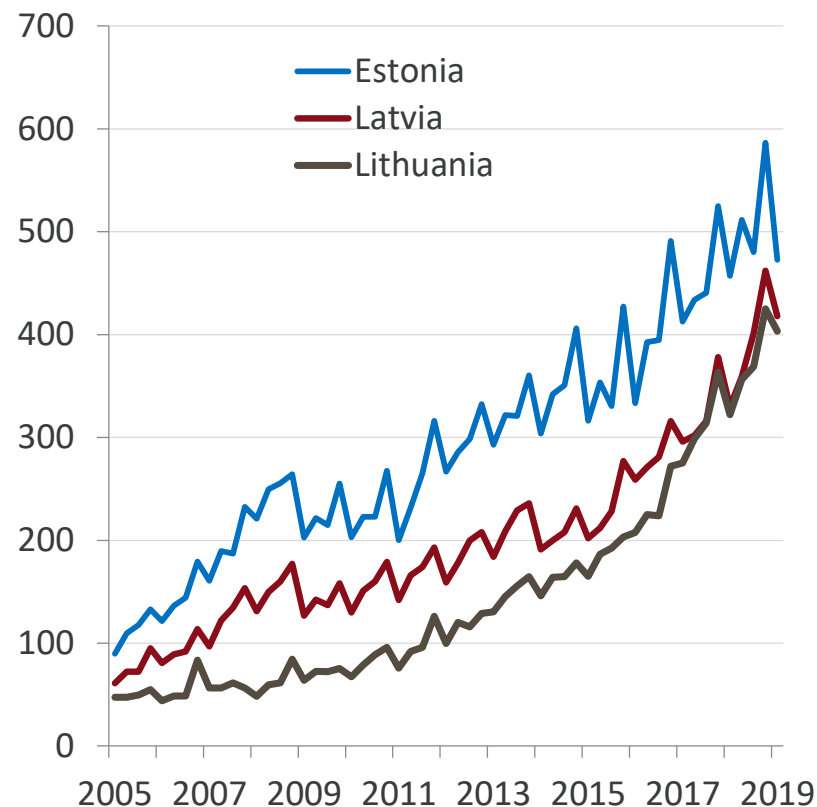
Paslaugos

Verslo ir IKT paslaugų sektoriai Baltijos šalyse išlieka stipriausi

Paslaugų eksportas 2019 m. I ketv., metinis pokytis (%)

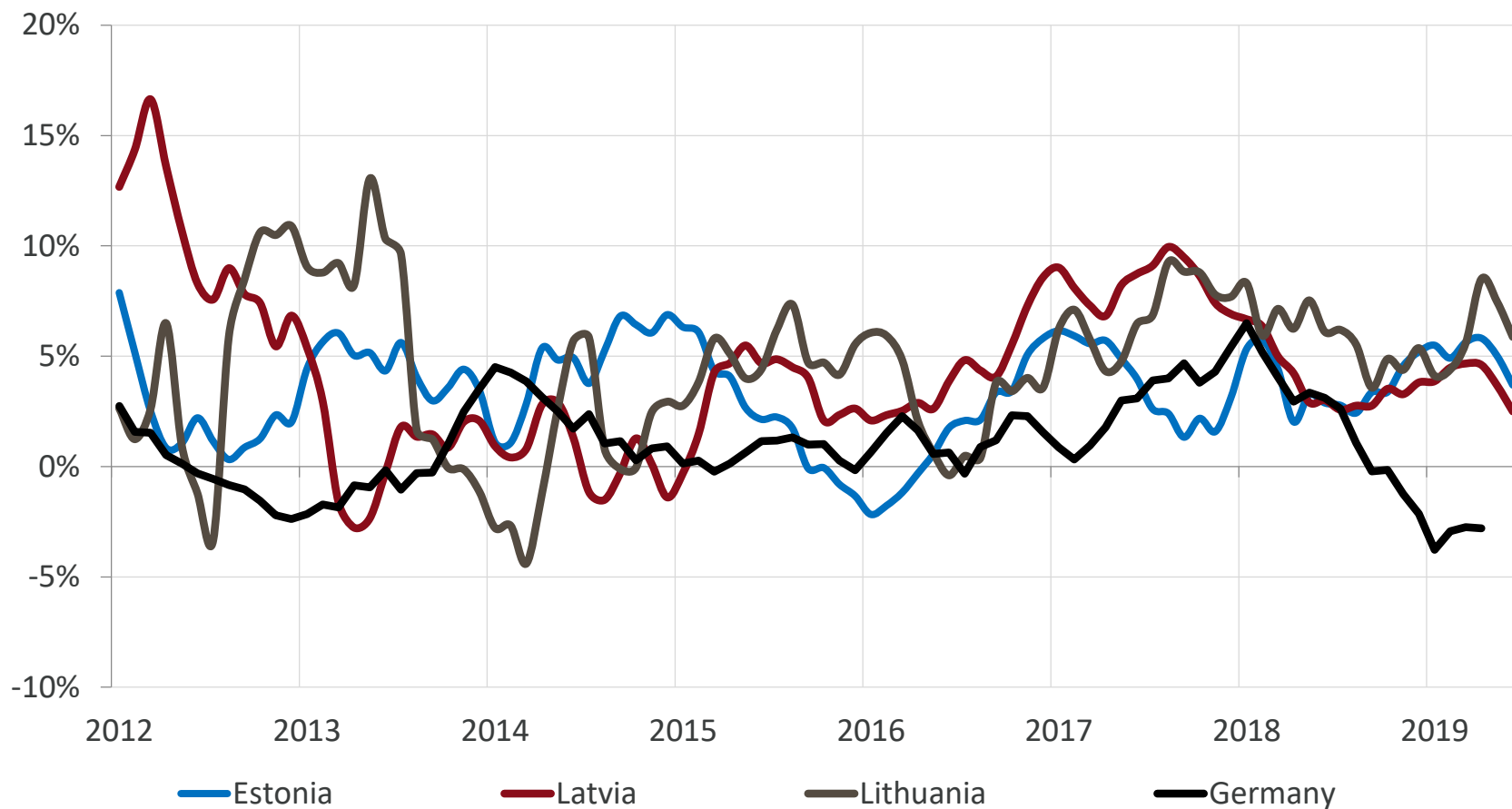
IKT ir verslo paslaugų eksportas, mln. eurų per ketv.

Gamyba

Pasaulinės tendencijos kol kas beveik nepaveikė gamybos Baltijos šalyse

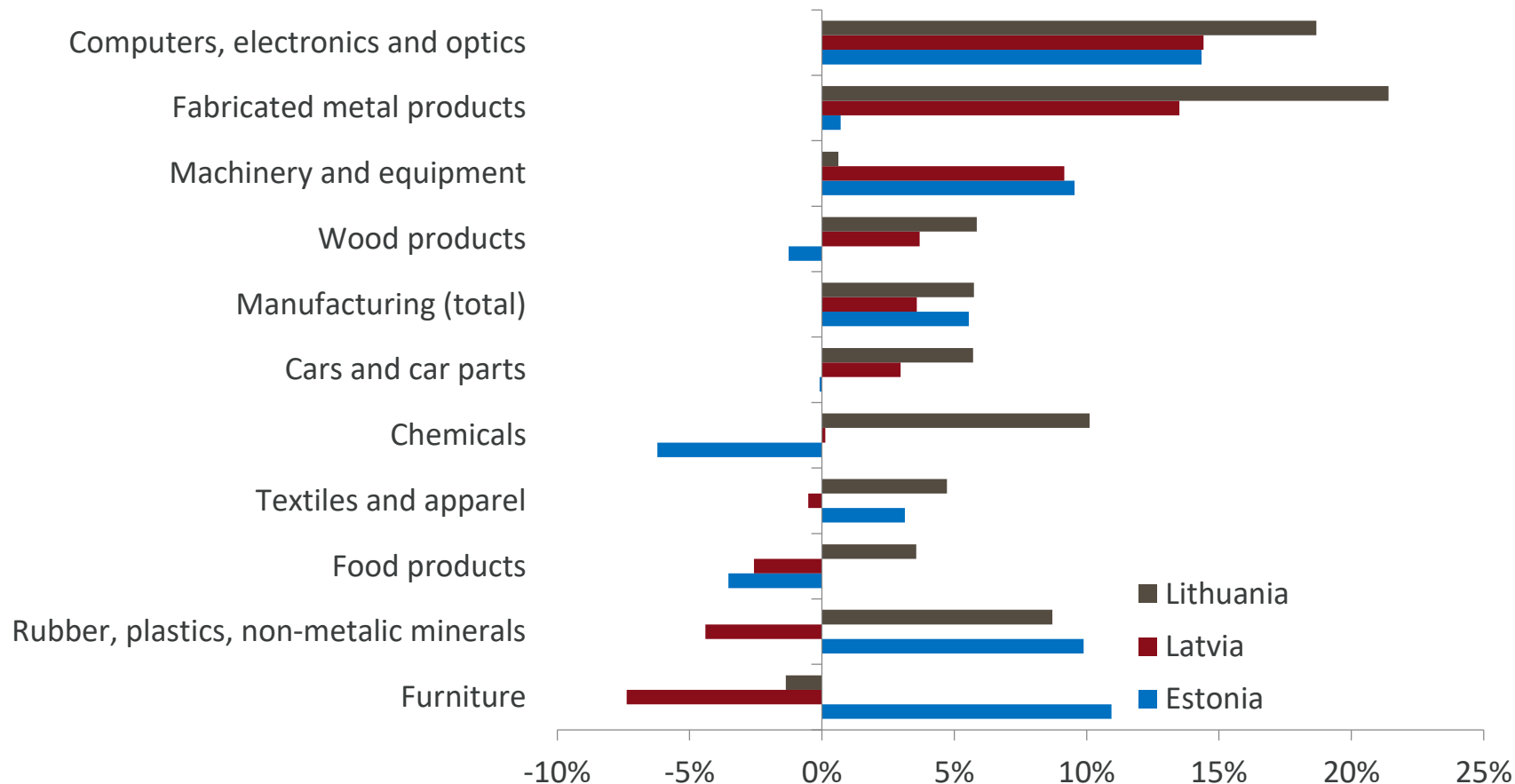
Gamyba, metinis pokytis (% , 3 mėn. slankusis vidurkis)

Gamyba

Elektronikos, technikos ir metalo gamyba išlieka stipriausiais sektoriais

Gamyba pagal sektorius, sausis – birželis, 2019, metinis pokytis (%)

**More
opportunities**

**=
Citadele**

Gamyba

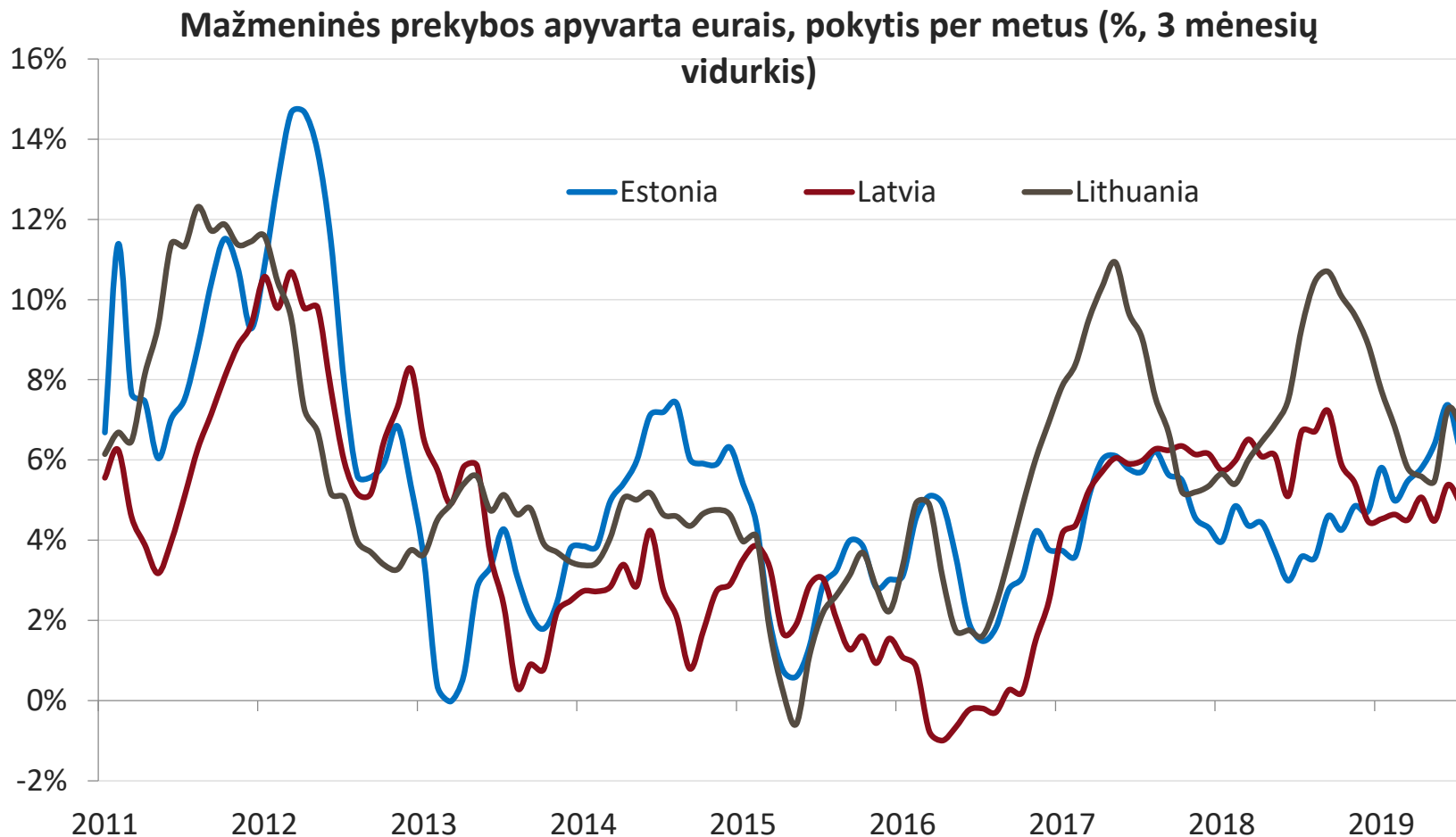
Gamybos sektoriuje mažėja naujų užsakymų – tai rodo būsimą silpnesnį augimą

Nauji gamybos užsakymai

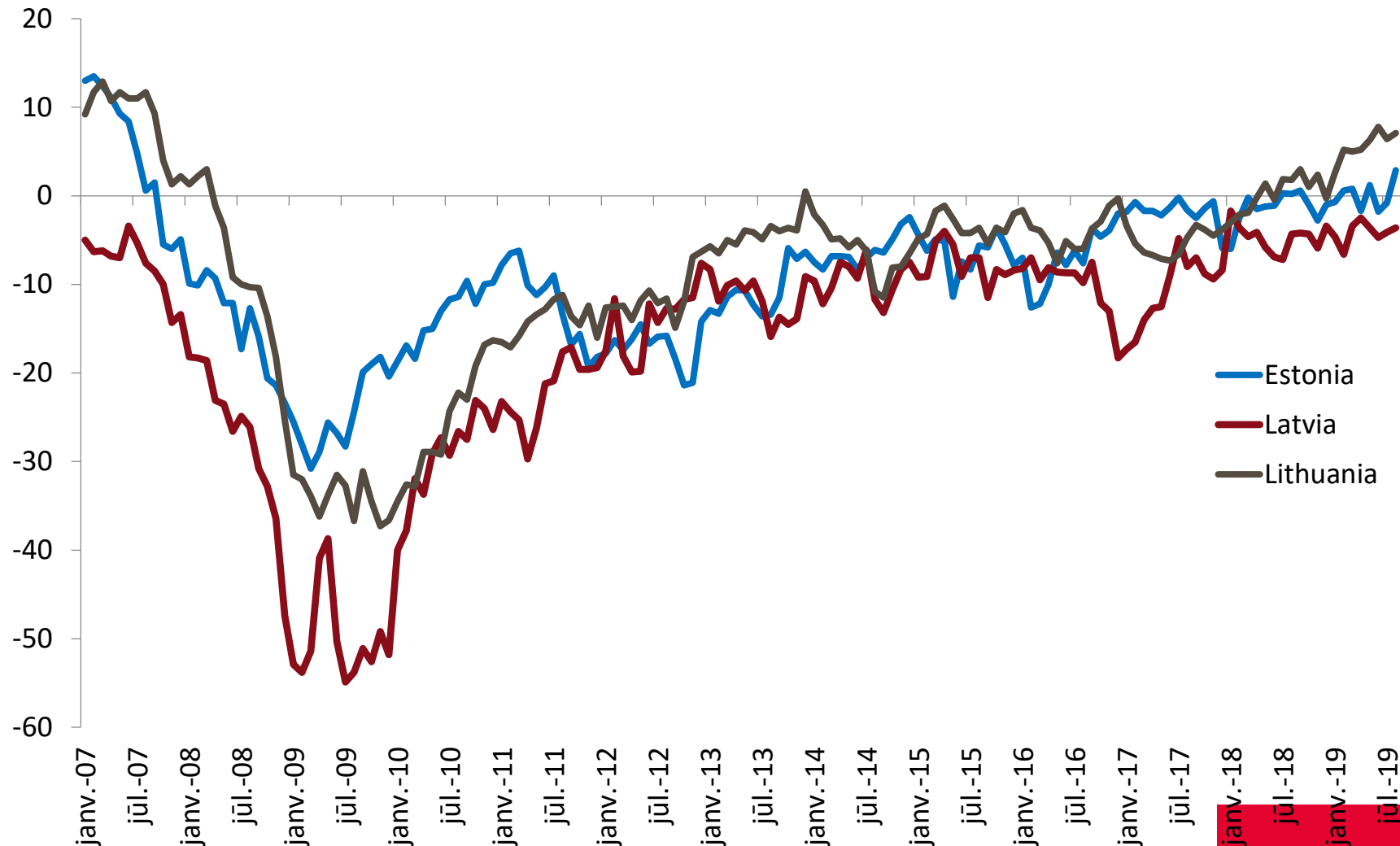
Prekyba

Vidaus paklausa Baltijos šalyse toliau auga kartu su darbo užmokesčiu

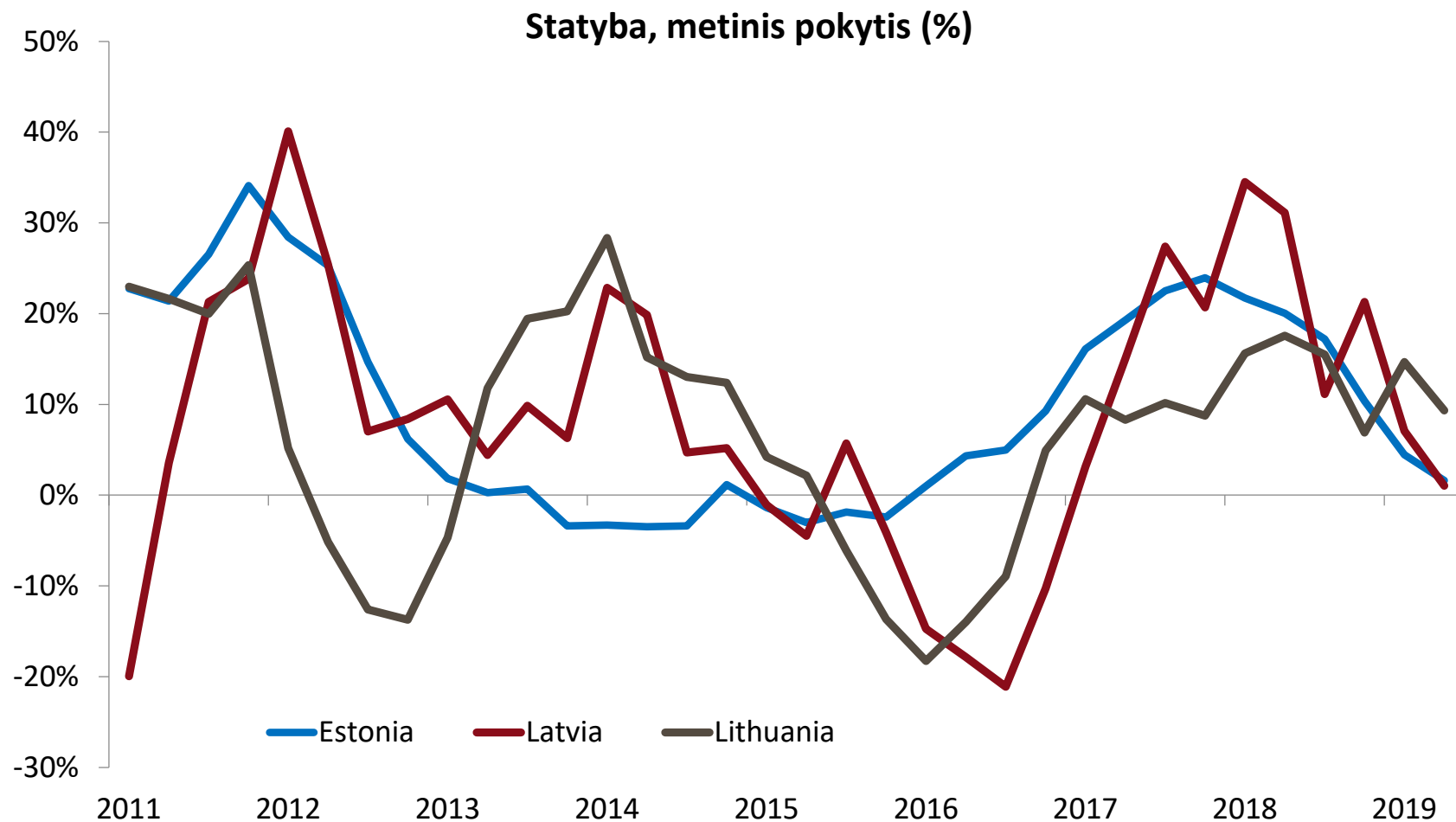
Vartotojų pasitikėjimas

Stiprus ir stabilus vartotojų pasitikėjimas ir toliau palaikys vidaus paklausą

Statyba

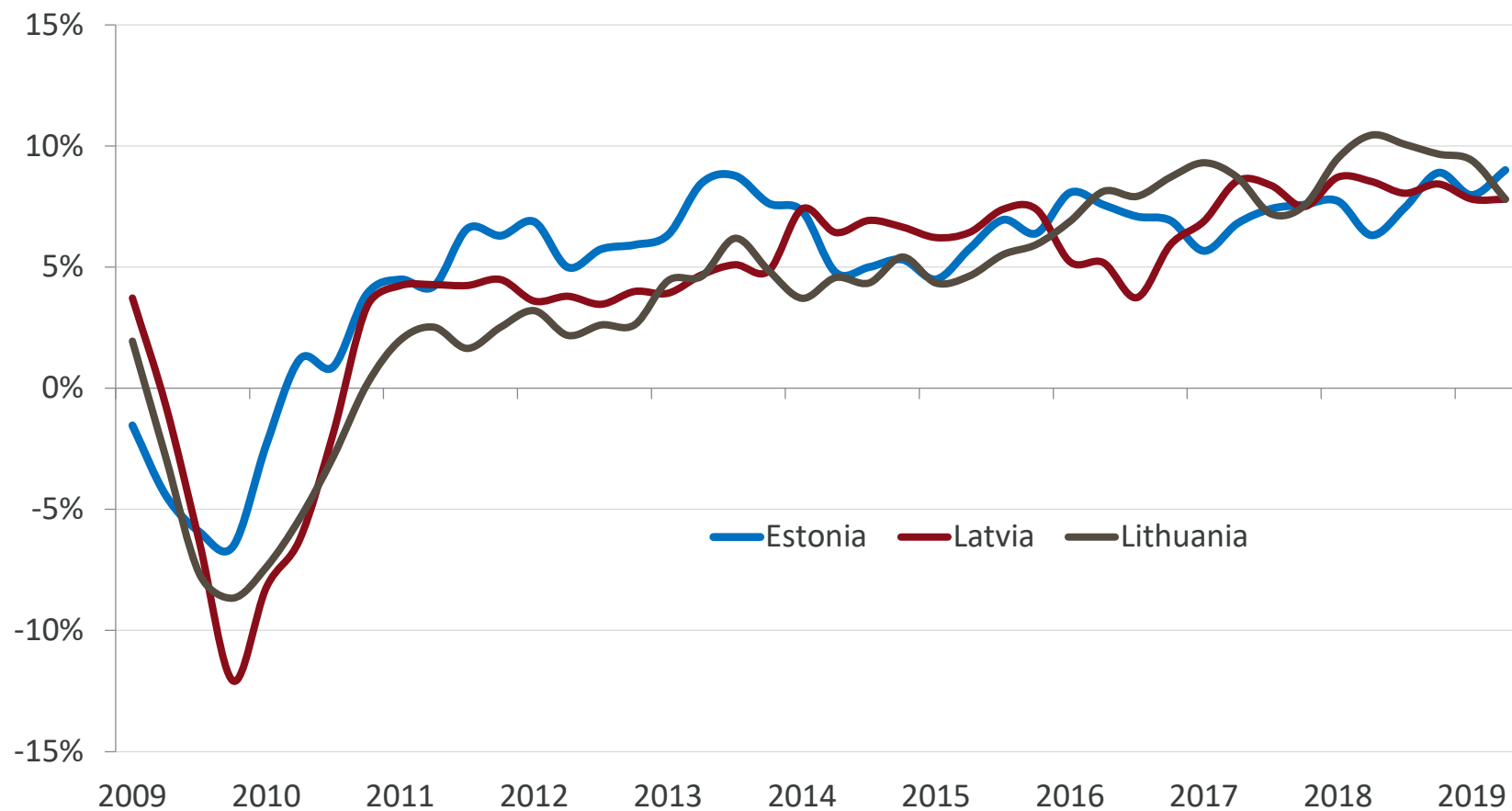
Statybų sektorius Baltijos šalyse beveik pasiekė ciklo piką ir augimas lėtėja

Darbo rinka

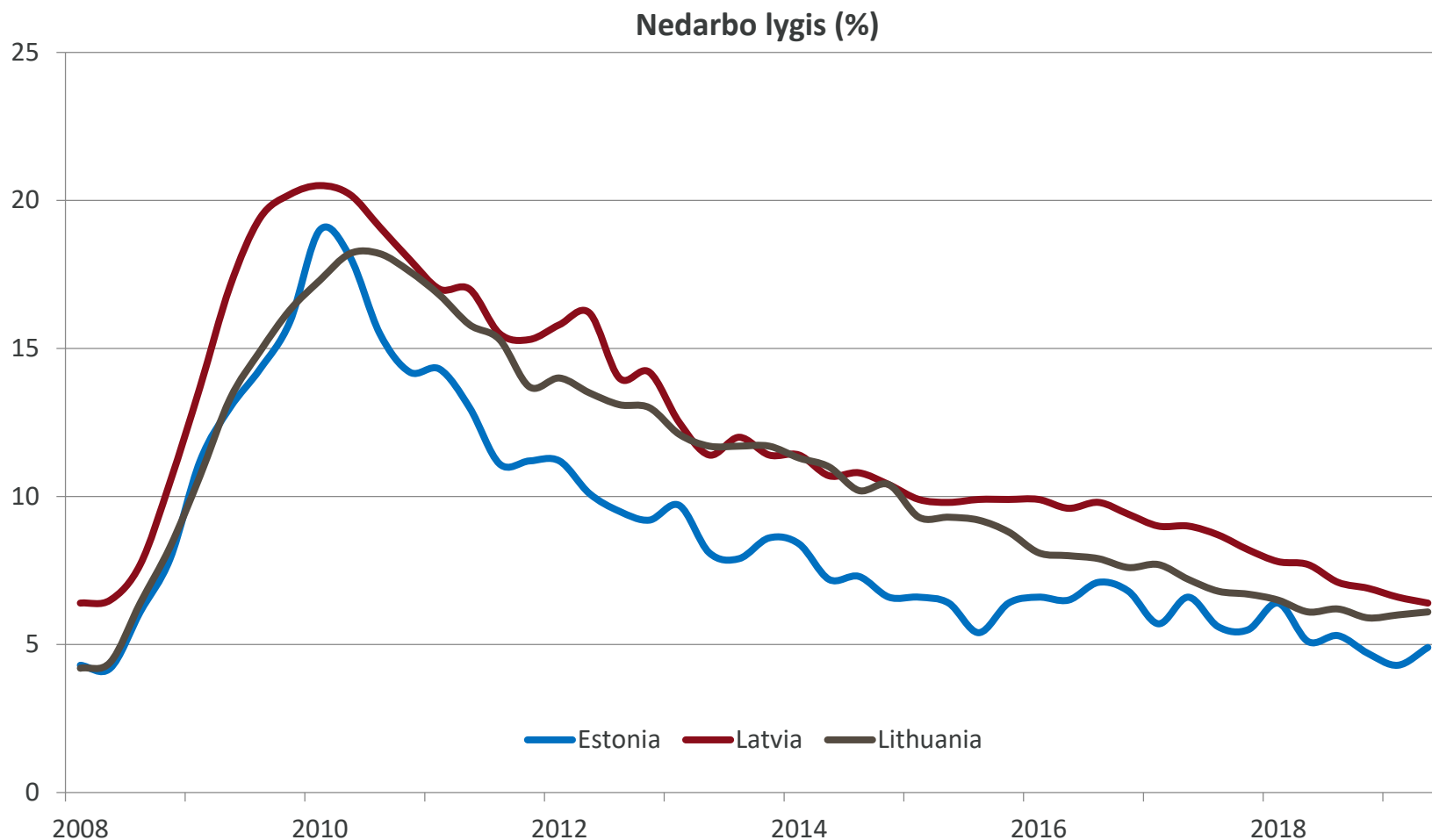
Dėl mažėjančio nedarbo ir toliau didėja spaudimas kelti darbo užmokestį

Vidutinis mėnesio darbo užmokestis, metinis pokytis (%)

Darbo rinka

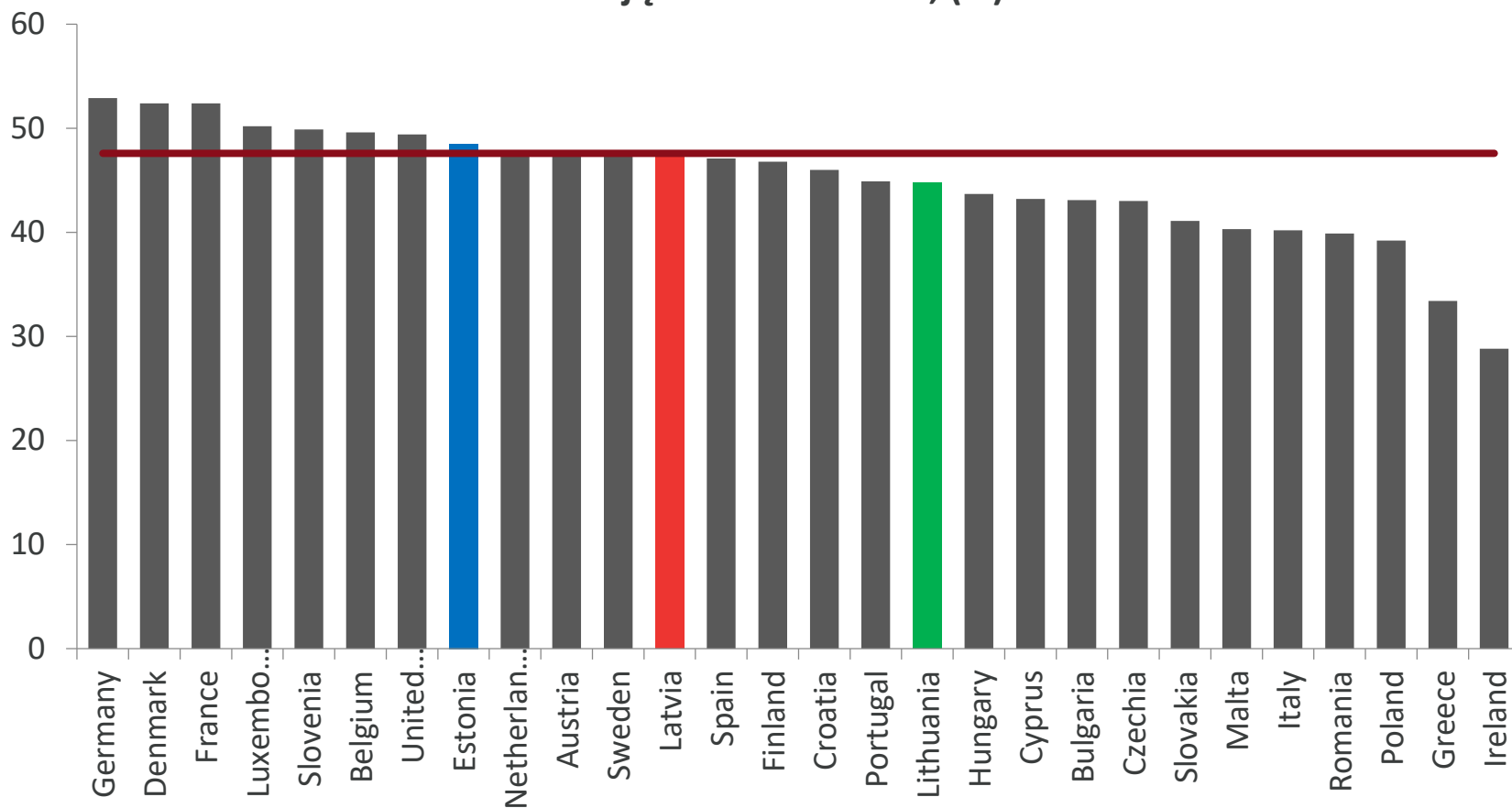
Nedarbas yra sumažėjęs beveik iki prieš krizę buvusio lygio

Darbo rinka

Darbo užmokesčio dalis Baltijos šalių ekonomikoje jau pasiekė Europos Sąjungos vidurkį

Darbuotojų darbo užkestis, (%) BVP

Išvados

- **Pasaulio ekonomika lėtėja ir numatoma, kad 2019 metais augimas bus silpniausias nuo 2009 metų.** Dabartiniai makroekonominiai duomenys rodo labiau augimo sulėtėjimą nei recesiją.
- **Trumpuoju laikotarpiu augimui kylančios rizikos Baltijos šalyse išlieka neigiamos.** Prekybos neaiškumas, „Brexitas“, geopolitiniai konfliktai, finansinis pažeidžiamumas, pavyzdžiui, skolos Kinijos ir JAV verslo sektoriui, euro zonos bankų silpnumas – visa tai gali nulemti reikšmingą nuosmukį.
- **Vidaus vartojimas išliks pagrindine ekonominio augimo varančiąja jėga Baltijos šalyse.** Vartojimą ir mažmeninę prekybą ir toliau palaikys stiprus darbo užmokesčio augimas.
- **Paslaugų sektoriaus IT ir verslo paslaugos išlieka sparčiausiai augančiais sektoriais Baltijos šalyse.** Didelę pridėtinę vertę teikiančių paslaugų pasaulinės paklausos kol kas nepaveikė gamybos sulėtėjimas ar prekybos karai.
- **Lėtėjanti pasaulinė prekyba ir gamyba pristabdys ir Baltijos šalių gamybos sektorių.** Naujų gamybos užsakymų mažėjimas ir įdarbinimo lūkesčiai rodo silpnesnį būsimą augimą.
- **Statybos ciklas Baltijos šalyse lėtėja daugiausia dėl viešojo sektoriaus paklausos.** Privačiojo sektoriaus paklausa išlieka stipri ir būsto paskolų situacija Latvijoje pamažu gerėja. Ilgalaikis gamybos ir išorės rinkų lėtėjimas gali paveikti privatųjį sektorių.
- **Vidutiniu laikotarpiu dominuoja vidaus rizika.** Demografiniai iššūkiai, mažėjanti darbo jėgos pasiūla ir pernelyg spartus darbo užmokesčio augimas gali pristabdyti potencialų augimą. Jei BVP augimas ir toliau lėtės, dabartinis darbo užmokesčio augimas nebus tvarus.

Ačiū!

AS "Citadele banka"
Republikas laukums 2A
Ryga, Latvija

**More
opportunities**

**=
Citadele**